

TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ ORTAKLIK REJİMİ: TARİHSEL BİR PERSPEKTİF

ANKARA ANLAŞMASI

ANKARA ANTLAŐMASI

12 Eylül 1963 Yılında Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) arasında bir ortaklık iliŐkisi yaratan Ankara Anlaşması imzalandı.

Türkiye –AET Ortaklık anlaşması, Türkiye'nin tam üyelik olasılığına da referans veren taraflar arasında gümrük birliği kurulmasını öngören kapsamlı bir anlaŐmadır.

TÜRKİYE NEDEN AET İLE ORTAKLIK ANLAŞMASI İMZALADI

- 1-) Siyasal nedenler
- 2-) Yunanistan faktörü
- 3-) Ekonomik faktörler
- 4-) Batılılaşma
- 5-) Güvenlik

ANKARA ANLAŞMASININ AŞAMALARI

1-) Hazırlık,

2-) Geçiş ve

3-) Gümrük Birliğinin kurulması

(Nihai Hedef Türkiye'nin tam üyeliği)

23 KASIM 1970 DE TARAFLAR ARASINDA KATMA PROTOKOL İMZALANDI

Katma Protokol Çerçevesinde Avrupa Topluluğu ülkeleri Türkiye'den ithal ettikleri sanayi ürünlerine uyguladığı gümrük vergilerini ve miktar kısıtlamalarını kaldırdı ve

Türkiye, Avrupa Topluluğundan mali yardımlar almaya başladı

Türkiye topluluktan ithal ettiği sanayi ürünlerinde gümrük vergileri ve eş etkili tedbirleri 22 yıllık süre içinde kaldırmayı taahhüt etti.

TÜRKİYE'NİN ÜYELİK BAŞVURUSU

Türkiye AT'ye tam üye olmak üzere resmi başvurusunu 14 Nisan 1987 tarihinde yaptı.

Aralık 1989 yılında Avrupa Komisyonu, Türkiye'nin tam üyelik başvurusu konusundaki görüşünü yayımladı. Komisyon resmi görüşünde, Türkiye'nin üyelik için ehil olduğu ifade edilerek, Toplumun, kendi ekonomik entegrasyonunu tamamlamadan önce yeni bir üyeyi kabul edemeyeceğinin altı çizildi.

Komisyon raporunda öne çıkan sorunlar

İnsan hakları

Demokratikleşme

Türkiye Yunanistan arasında var olan egemenlik tartışmaları

Makro ekonomik sorunlar

TÜRKİYE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİNDE GÜMRÜK BİRLİĞİ

1995 yılında Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Toplantısında, Türkiye-AB arasında Gümrük Birliği'ni tesis eden 1/95 sayılı Karar alındı.

Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsayan Gümrük Birliği tesis edildi.

Türkiye ile AB arasında gümrük birliğinin etkin işlemesi için gerekli olan mevzuat uyumlaştırılması gerçekleştirildi.

AVRUPA BİRLİĞİ GENİŞLEME POLİTİKASI VE TÜRKiYE

Avrupa Birliği Merkezi ve Doğru Avrupa Ülkeleri için Genişleme Stratejisini 1992 yılında kabul etti

Adaylar için Siyasal ve Ekonomik Kriterler ortaya koydu (Kopenhag Siyasi Kriterleri Ve Maastricht Ekonomik Kriterleri)

ÜYELİK İÇİN KOPENHAG SİYASİ KRİTERLERİ

Hukukun üstünlüğüne saygı

Demokrasinin prensiplerine saygı

Azınlık haklarına saygı

Etkin bir bürokrasinin varlığı

İşleyen piyasa ekonomisi

1997 LÜKSEMBURG ZİRVESİ VE TÜRKİYE

Lüksemburg Zirvesinde AB'nin Merkezi ve doğu Avrupa ülkelerini ve Güney Kıbrıs Rum Kesimini de kapsayan ülkeleri genişleme kapsamına aldı

Zirve kararında Türkiye aday ülke olarak tanınmadı ama üyeliğe ehil olduğu belirtildi.

Türkiye tepki olarak AB ile siyasi diyalogu dondurduğunu ilan etti.

1999 AB HELSINKİ ZİRVESİ

Helsinki'de gerçekleştirilen AB Zirvesinde Türkiye resmen aday ülke olarak tanındı. Bu karar ile Türkiye'nin üyelik hedefi en st seviyede net ve somut bir şekilde AB tarafından resmen tanınmıştır.

2004 AVRUPA KOMİSYONU İLERLEME RAPORU

Avrupa Komisyonu Türkiye ile ilgili Raporunu yayınlayarak Türkiye'nin siyasi kriterleri gerekli ölçüde karşıladığını belirtti ve Avrupa Konseyine Türkiye ile üyelik müzakerelerinin başlatılması tavsiyesinde bulunuldu.

TÜRKİYE –AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİK MÜZAKARESİ

Aralık 2004 yılında Avrupa Birliği Brüksel Zirvesinde, Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterli ölçüde yerine getirdiği teyit edildi ve Türkiye ile katılım müzakereleri 3 Ekim 2005 tarihinde başlatıldı.

ÜYELİK MÜZAKERE SÜRECİNDE TÜRKİYE'YE YÖNELİK MALİ YARDIMLAR

2006 yılında Avrupa Birliği Türkiye'ye Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı adı verilen yeni bir çerçeve sundu ve Türkiye Erosmuş dahil bir çok programdan yararlanmaya başladı.

TÜRKİYE AB İLİŞKİLERİNİ VE ÜYELİK MÜZAKERESİNİ YÜRÜTMEK ÜZERE AVRUPA BAKANLIĞI KURULDU

Avrupa Birliği ile yürütölen tam üyelik müzakerelerinin, tüm koordinasyonu ve yönlendirilmesi Avrupa Birliği Bakanlığının yetkisine bırakıldı.

Erasmus da dahil olmak üzere AB Projeleri ile ilgili kurum olan Ulusal Ajans AB Bakanlığına bağlandı

2016 YILINDA AB TÜRKİYE ARASINDA GERİ KABUL ANLAŞMASI İMZALANDI

- 1-) Türkiye-AB ilişkilerinde de yeni bir dönemin ve pozitif Gündemin başlatılması kararlaştırıldı
- 2-) Üyelik sürecinde Bazı fasılların açılması karara bağlandı
- 3) Türkiye üzerinden Düzensiz göçün önlenmesi amacıyla "1'e 1" formülünün hayata geçirilmesi kararlaştırıldı.
- 4-) AB'nin Gönüllü İnsani Kabul Planı'nın devreye sokulması ve Türkiye için Sığınmacı Mali İmkânı kapsamında 3 milyar avronun kullanımına izin verilmesi kararlaştırıldı
- 5-) 2018 sonuna kadar ilave 3 milyar avro fon sağlanması kararlaştırıldı
- 6-) Türk vatandaşlarına yönelik Vize Serbestisi Diyaloğunun hızlandırılmamasına karar verildi
- 7-) Gümrük Birliği'nin güncellenmesi çalışmalarına devam edilmesi kararlaştırıldı

GÜNCEL GELİŐMELER VE 2020 AVRUPA KOMİSYONU TÜRKİYE RAPORU

1-)Türkiye'nin insan hakları karnesi ve demokrasisi eleştirilerek Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden uzaklaşmaya devam ettiği ifade edilmiştir.

2-)AB Konseyi, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki faaliyetlerine karşı Fransa ve Yunanistan'ın talepleri doğrultusunda Türkiye'ye yönelik yaptırım uygulanmasını gündem konusu yapmıştır.

AVRUPA BİRLİĞİNİN KOŞULLUK POLİTİKASI VE TÜRKİYE'YE ETKİSİ

AB Koşulluluk politikası, aday ülkelerin insan hakları, demokrasi, ekonomi, ve hukuksal mevzuatlarının AB normlarına uyumlaştırılmasını içeren süreci kapsamaktadır.

AVRUPA BİRLİĞİNİN TÜRKİYE'NİN SİYASAL VE EKONOMİK TRANSFORMASYONA ETKİLERİ

- 1-) İnsan haklarına etkileri
- 2-) Demokratik sürece etkileri
- 3-) Ekonomik dönüşüme etkileri
- 4-) Hukuksal sisteme etkileri